

De waardering van voorraden bij aankoop in bulk met doorverkoop per stuk

Prof. dr. Stijn Goeminne, Vakgroep Publieke Governance, Management & Financiën, Universiteit Gent

De Commissie voor Boekhoudkundige Normen publiceerde begin mei een advies waarin ze toelicht hoe de voorraad gewaardeerd moet worden van een vennootschap die een partij goederen die uit verschillende bestanddelen bestaat in bulk aankoopt, maar per stuk doorverkoopt. Hoewel ze voor de argumentatie put uit voorgaande adviezen (126/6, 126/7, 132/7), formuleert ze voor desbetreffend geval een afzonderlijk advies onder nummer 2016/05.

Algemeen principe

In voorgaand advies 126/6 geeft de Commissie enerzijds aan dat de aankoopprijs van elk stuk van een partij goederen zo goed mogelijk moet worden vastgesteld door de aankoopprijs voor de hele partij goederen te verdelen over alle stukken volgens objectieve criteria. Dit omdat de koper de bedongen totaalprijs slechts zal willen betalen indien hij zich heeft vergewist van de verkoopprijs van elk afzonderlijk stuk. Dit hoeft niet uniform te zijn gezien het specifiek karakter of de zeldzaamheid van de individuele stukken sterk kan verschillen van stuk tot stuk. In navolging van artikel 31 K.B. W.Venn. dient elk bestanddeel van het vermogen, dus ook de voorraden, individueel gewaardeerd te worden.

Anderzijds formuleert datzelfde advies 126/6 ook dat de totale partij goederen ook kan geboekt worden onder de totale aanschaffingswaarde indien er geen objectieve criteria voor handen zijn die een individuele waardering mogelijk maken.

Probleemstelling

Ingeval een vennootschap een voorraad goederen die niet homogeen zijn in bulk aankoopt en bij afwezigheid van objectieve criteria waardeert tegen totale aanschaffingswaarde, rijst de vraag hoe de voorraad gewaardeerd moet worden wanneer de in bulk aangekochte goederen afzonderlijk worden verkocht. Bij gebrek aan objectieve criteria ontstaat er dus een probleem met betrekking tot de waardering van de overblijvende voorraad bij de verkoop van individuele stukken uit de voorraad. Welke is dan nog te totale aanschaffingswaarde van de overblijvende voorraad?

Advies 2016/05

De Commissie adviseert in dergelijk geval dat de verkoopprijs van de individueel verkochte goederen, rekening houdend met de overeenstemmende marge, als objectief criterium mag aanvaard worden.

De Commissie verwijst hiervoor naar de aftrekmethode die reeds in Advies 126/7 werd toegelicht, met de aanvulling dat er gezien de diversiteit van de goederen bijzondere aandacht moet besteed worden aan de verscheidenheid van de goederen. Dit moet leiden tot een precieze afbakening van homogene goederencategorieën die worden verkocht om een passende marge te bepalen die moet worden afgetrokken van de verkoopprijs.

De aftrekmethode uit Advies 126/7 schrijft namelijk voor dat om de aanschaffingsprijs van de voorraad te bepalen op basis van de verkoopprijs, de detailverkoopprijs van de voorraad moet verminderd worden met de marge waarmee de aankoopprijs werd verhoogd om tot de verkoopprijs te komen.

Het probleem blijft zich echter situeren bij de bepaling van de aankoopprijs, dewelke goed moet kunnen worden gereconstrueerd. De methode is aldus zo dat gezien de verkoopprijs gekend is, de marge moet bepaald worden om die van de verkoopprijs af te trekken en zo tot de aankoopprijs te komen. De aftrek van de marge mag niet forfaitair, noch arbitrair worden vastgesteld, maar moet het resultaat zijn van een berekening die slaat op het hele verloop van de normale cyclus van commercialisering en moet periodiek opnieuw worden getoetst op grond van de effectieve band tussen de gerealiseerde omzet en de kosten die tijdens de periode zijn gemaakt voor de aankoop van de verkochte goederen.

De aftrekmethode moet worden becijferd per categorie van homogene producten, gezien de marge sterk kan verschillen naargelang de soort goederen. Finaal dient de toepassing van deze methode voor de verschillende eenheden van eenzelfde partij resulteren in een waardering van het geheel die gelijk is aan de aanschaffingswaarde van de gehele partij goederen.

Als de aanschaffingswaarde op basis van bovenstaande methodiek wordt toegepast, dient eveneens bepaald te worden hoe onttrekkingen aan de voorraad zullen gewaardeerd worden. Onttrekkingen worden gewaardeerd aan aanschaffingswaarde van de uitgaande voorraadbestanddelen. Voor activa met identieke technische of juridische kenmerken wordt de aanschaffingswaarde van de uitgaande voorraden volgens één van de volgende methoden bepaald : individualisering van de prijs van elk bestanddeel, gewogen gemiddelde prijs, FIFO of LIFO. De slotbewoordingen van de Commissie zijn dat het principe van de individualisering enkel dient toegepast worden op voorraadbestanddelen die niet onderling in wisselbaar zijn, terwijl de andere drie methoden bij voorkeur gebruikt worden wanneer de voorraadbestanddelen wel onderling verwisselbaar zijn.